

Színészek és színésznők beszélnek a szezonról és nem nyilatkoznak a jövőről

(A Délmagyarország munkatársától.) Végefele jár a színházi szezon. Felkerestük a színház tagjait és kérdést intéztünk hozzájuk. A kérdés nem volt szokatlan, de nem is volt könnyű. Nyilatkozniok kellett a szezonról és jövőre terveikről. Alább közöljük a válaszokat, amelyek a nyilatkozók szerint ösztöntek.

BALOGH KLÁRI:

— Csak a jelenről beszélek. Örülök, hogy most sokat játszom. Ez egyrészt jó, másképp nem jó. Jó azért, mert az állandó elfoglaltság mellett nem érek rá hizni, viszont rossz azért, mert egy félpernyi szabad időm sincs. Szegedet szeretem, sehol ilyen édes közönség nincs. Jövőre terveimről nem nyilatkozom, mert a sors utjai kiszámíthatatlanok... Büszke vagyok Karinthy Frigyes mondására, aki azt mondta, amikor Szegedre kerültem, hogy Szeged szebb lett, mint volt...

ERENYI BÖSKE:

— Eddigi szerepeimmel nagyon meg voltam elégedve. Husvét után a „Szűz és a gödölge” kerül sorra és ebben Makay Margit szerepét játszom. Nagyon nagy kedvvel készülök a szerepre, mert érzem, hogy nagyon fekszik nekem ez a szerep. Örülök, hogy idejében rátértem a prózára, mert itt lényegesen többet lehet nyújtani, mint az operettben. Jövőre is a prózánál maradok, de közelebbi terveimről még nem tudok nyilatkozni...

DÉR VERA:

— Első éves színésznő vagyok, multam tehát nincs. Szeretnék még legalább egy esztendőig vidéken maradni és játszani, sokat játszani, mert technikailag akarom magam csiszolni. Szeretnék egyszer meggyőződéseim szerint játszani, — ez a legnagyobb vágyam.

LANTOS ICA:

— Nagyon megszerettem Szegedet, ahová bizonyos félelemmel jöttem. Aranyos közönséget találtam. Terveimről egyelőre nem beszélhetek, mert korai volna még tervezgetni...

MESZAROS AGI:

— Meg vagyok elégedve magammal, ami a múlt szezonról illeti... Ami a jövő? Szeretnék Szegeden maradni, ha a direktor is úgy akarja. Szeretem a közönséget, szeretem a kolégáimat, általában mindenkit szeretek és azt hiszem, hogy engem is szeretnek. Ha a jövőre nézve van kíváncságom, az csupán annyi, hogy inkább prózában szeretnék szerepelni, mint operettben...

SZIGETHY IRÉN:

— Nekem tulajdonképpen nem volt szerencsés a szezonom, de erről nem tehet senki. Rossz volt számomra a szerepteremtés, igen mostohán bántak velem a szerzők. Majd talán jövőre! A szegedi közönség és a szegedi sajtó nagyon igazságos.

ERDŐDY KALMAN:

— Szeretném már ismerni a jövő esztendei háziasszonyomat, mert akkor már tudnám, hogy hol leszek... Ne tessék azonban azt gondolni, hogy nincsenek terveim a jövőre nézve, csak nem áru-lom el... Az elmúlt szezonban sokat dolgoztam, de nekem kell a munka, mert nélküle nem tudnék megélni... Ezt szóról-szóra értem...

KOMPÓTHY GYULA:

— A szegedi közönséget nagyon megszereltem, rövid ismeretségnél alatt és azt hiszem, hogy a köz-

zönség is meg volt velem elégedve. A jövőről nem nyilatkozom, csak annyit, hogy szeretnék nagyon gazdag lenni. Megjósolták, hogy nemisokára ez a vágyam teljesülni fog. Most erre várok...

MESZAROS BELA:

— A rendezés és a játszás nagyon leköti, úgy-szólván alig van szabad időm és ha van, azt kutyám „társaságában” töltöm. Ennyit a múlt szezonról. A jövőre vonatkozólag nem nyilatkozom, mert mint a legtöbb színész, magam is kabalás vagyok. Az a jelszóm, hogy valami mindég történik az emberrel...

PALÓCZY LASZLÓ:

— Egy dolgot meg kell említenem a multra vonatkozóan. Amikor az „Erzsébet, az elérhetetlen asszony”-ban nem volt meg a várt sikerem, a közönség, amely azelőtt szeretett, elfordult tőlem. Pedig ha tudnák, hogy mi mindent kell eljátsza-

nia egy színésznek, olyan is, ami esetleg nem „vág” neki. Ez az, ami fáj. Most, hogy aláírtam pesti szerződésemet, velem együtt mindez kiderült és érzem, hogy megint nagyon szeretnek. Nagyon köszönöm azok bizalmát, akik azokban a nehéz napokban is mellettém állottak...

SZABÓ ISTVÁN:

— Az elmúlt szezonban volt egy-két kedvemre való szerep, így a Tragédia Luciferje, sajnos, ez csak délutáni előadásban ment... Jövőre nagy terveim vannak. Megvallom őszintén: szeretnék a Nemzetéhez kerülni, mert úgy érzem, hogy ott lenne igazán terrénom számomra. Megkísérlem, hogy kihallgatást kérjek ebben az ügyben... Majd meglátjuk még...

VESZELY PÁL:

— A közönség az elmúlt szezonban fokozta velem szemben azt a szeretet, amellyel már korábban is elhalmozott. Azt remélem, hogy ezt a kitüntető szeretetet a jövőben is megkaphatom. Privátim annyit mondhatok még, hogy a horgász-szezon elég rossz volt, remélem, hogy jövőre ez is megjavul és miután a hal az dílmoskóny szerint a hal szaporodást jelent, remélem, hogy jövőre én is szaporodni és gyarapodni fogok...

VAGÓ ARTHUR:

— Hat szezont töltöttem megszakításokkal Szegeden és mégis akkor lennék legboldogabb, ha a husvétii piros tojás újabb tízéves szegedi szerződéssel ajándékozna meg. Természetesen, ez csak tréfa, de nem venném tréfának, ha valóban így is lenne. Ebben azt hiszem, mindkét kérdésre benna van a felelet.

TORONTÁLI FAMETSZETEK

Nákó Sándor bohémiádiából

A Nákó-család voltaképpen regényt érdemelne, itt azonban csak utolsó férfisarjáról, a volt fiemei kormányzóról mondok el vázlatosan egyet-mást. Mégis, előbb a származásukról valamit.

Macedóniából származtak, apai ágon a nemes Nacu Kiprianó, anyain a nemes Kalenzi görög családból. Kiprianóék már 1382-ben szerepelnek honok történetében, a Kalenziak 1410-ben kapnak nemességet. III. Abrahám két fia, Kristóf és Cirill, a 18. század második felében már Ausztriában gyűjtik a vagyoni, bankárai és személyes jóismerősei II. Józsefnek, táplálói a sok háborúnak. A császár biztatására jöttek Torontálba, ahol Nagyszentmiklós és Óbessenyő tájékán nagyszabású gyapjúmosót rendeztek be s a hadseregnek éveken át szállítottak gyapjút, marhát, nemkülönben gabonát, míg végre 1781-ben megvásárolták a szentmiklósi és marienfeldi kincstári birtokokat.

Nagyszentmiklós kikiáltási ára pontosan 405.732 forint, tíz egész és kétharmad krajcár volt, Marienfeldé 218.561 forint, ötvenhárom és nyolckilenced krajcár. A két testvér ennél 75.705 forinttal többet fizetett, közös tulajdonként kezelve az uradalmakat. Csak a haláluk után osztották fel azokat a fiaik: Sándor és József. Ez a Sándor, akkor még görögkeleti, 18 éves korában katolizált nevelőjének, Rainis József jezsuita atyának befolyására. Ő kapta a grófságot is titkár korában az udvari kancelláriánál. Felesége a nagy Festetics György Teréz nevű lánya volt, ettől született 1822-ben a Kálmán fia, nagyapja Sándornak, a későbbi fiemei kormányzónak.

A birtokkezelő marienfeldi Cirillnek csak egy fia volt: József. Ez 30 éves korában meghalt, a vagyona János nevű gvermeke maradt, majd ez után a lánya, Miléva, örökölte, aki Zurló Gyula San Marció herceghez ment nőül, egyidejűleg áttérve a katolikus vallásra. Az őre hercegnő gvermekéntélül lett el, ő volt családi ágának utolsó sarja. A hagyatékából pör lett, román hatóságok előtt folyt, nincs a sorsáról hírem. Örökösenek ugyanis egy volt híres osztrák államférfi nevezett meg. Rejtély a kapcsolatok.

Idősebb emberek bizonyára emlékeznek még Nákó Kálmánra, aki jobb szerette a főrendiháznál a képviselőházat, mert a Sándor-utcaban tudott a legjobbizúen szunyókálni a szónokok vitái alatt.

Óthon álmatlanságban szenvedett, hiányzott az elnöki csengő. Nagyon érdekes egyéniség volt. A régi Nemzet nyugtázásai során havonta megjelent az ötförintos adománya egy kiérdemesült művésznő javára. A primadonának ugyanis többnyire vidám életet élnek s ha nem gondolkodnak az élet telére, ilyen adományokból kénytelenek tengődni. Az unokája, akit ő nevelt, elmesélte nekem a nagyapa egy különös szokását. Ha valami hamiskás dologban furdalta a lelkiismeret, hazasielt Szentmiklósról s a családi kriptában leült a felesége koporsója elé, ott kezdett gyónni.

— Bocsáss meg, Berta, tudom, hogy te jó vagy és nem tartasz haragot. Látnod, semmit se tudok előttem elhallgatni.

Aztán mondta sorra. Miket mondhatott, mikor azt az országos skandalumot mesélte, amely igazságügyminiszteri tárcájába került Polónyi Géának, aki előzőleg ügyvéd volt egy ellene folytatott ügyben.

A feleségét egyébként Gyertyánffy Bertának hívták, értékes festőművész, a legáldottabb jóteknony lelkek közül való.

A Sándor-unoka már nagy vagyonba született, igyekezett is azt lehetőség szerint csökkenti. Néha hónapokig otthon könyvelt a számtartói irodában, gazdasági reformokra pazarolt el vagyonokat, aztán járta a világ legfényesebb szórakozóhelyeit. Rendkívül szerette az életet, alapjában véve tinikus bohém gal. Torontál vármegye közügyeiben alig vett részt, illetve egymásnak ellentmondó tulajdonság-részt, politizálni sem szeretett, a koalíció idején azonban ambicionálta a fiemei kormányzóságot.

Ebből az időből emlékezetes egy nagy afférja. A budapesti sajtó töredéke, főleg Esti leveleiben a kíméletlen Tóth Béla, az a dobot verték, hogy a pesti sajtó megszaratolta a hű grófot az installáción. Évek múltán, már túl a kormányzóságon, több hetet töltöttünk együtt, néhány alvásra szánt kurta órát kivéve úgy-szólván az egész napot, sok bizalmas, érdekes